

STANOVISKO

k navrhovanej činnosti/stavbe „Vieska nad Žitavou – protipovodňová ochrana obce“ vypracované na základe jej odborného posúdenia v súlade s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov

Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, Štefánikova trieda 69, 949 01 Nitra v súlade s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov listom č. OU-NR-OSZP2-2020/017743 zo dňa 16.03.2020 (evid. č. VÚVH – RD 1086/2020, zo dňa 20.03.2020) sa obrátil na Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava ako odborné vedecko-výskumné pracovisko vodného hospodárstva poverené ministrom životného prostredia Slovenskej republiky výkonom primárneho posúdenia významnosti vplyvu realizácie nových rozvojových projektov na stav útvarov povrchovej vody a stav útvarov podzemnej vody vo vzťahu k plneniu environmentálnych cieľov a vydávaním stanoviska o potrebe posúdenia nového rozvojového projektu podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona, ktorý je transpozíciou článku 4.7 rámcovej smernice o vode (RSV), so žiadosťou o vydanie odborného stanoviska k navrhovanej činnosti/stavbe „***Vieska nad Žitavou – protipovodňová ochrana obce***“.

Súčasťou žiadosti bola projektová dokumentácia pre stavebné povolenie (HYCOPROJEKT, a.s. Bratislava, hlavný inžinier projektu Ing. Jozef Krčmárik, Bratislava 2019). Investomom navrhovanej činnosti/stavby „***Vieska nad Žitavou – protipovodňová ochrana obce***“ je Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., OZ Piešťany, Nábřežie Ivana Krasku 834/3, 921 80 Piešťany.

Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava na základe odborného posúdenia predloženej navrhovanej činnosti/stavby „***Vieska nad Žitavou – protipovodňová ochrana obce***“ poskytuje nasledovné stanovisko:

Navrhovaná činnosť/stavba „***Vieska nad Žitavou – protipovodňová ochrana obce***“ bude realizovaná v inundačnom území toku Žitava v katastrálnom území Vieska nad Žitavou a Mlyňany v okrese Zlaté Moravce. Cieľom stavby je protipovodňová ochrana obce Vieska nad Žitavou. Stavba bude realizovaná na pravom aj ľavom brehu toku Žitava od premostenia na komunikácii III/1630 v obci Vieska nad Žitavou po premostenie v obci Tesárske Mlyňany na komunikácii III/1582 s celkovou dĺžkou riešeného úseku 1702 m a s priemerným sklonom 2,6 ‰. Navrhované úpravy nie sú súvislé v rámci riešeného úseku.

Navrhovaná činnosť/stavba „***Vieska nad Žitavou – protipovodňová ochrana obce***“ prispeje k zníženiu potenciálnych nepriaznivých následkov záplav na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a hospodársku činnosť v rámci geografickej oblasti SK500909_196 Žitava – Vieska nad Žitavou (rkm 34,000 - 35,000), ktorá bola v ***Pláne manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Váhu*** vyhodnotená ako geografická oblasť s pravdepodobným výskytom potenciálne významného povodňového rizika.

(**link:** <http://www.minzp.sk/mpr/Spr%c3%a1vne%20c3%bazemie%20povodia%20Dunaja/>)

Územie dotknuté navrhovanou činnosťou/stavbou nie je súčasťou územia európskeho významu, chránených území podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, chráneného vodohospodárskeho územia ani ochranných pásiem vodných zdrojov.

Okresný úrad Zlaté Moravce, odbor starostlivosti o životné prostredie ako ~~miestne a veene~~ príslušný orgán štátnej správy podľa § 1 a § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 56 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, po ukončení zisťovacieho konania podľa § 29 ods. 11 zákona o posudzovaní, vo veci navrhovanej činnosti „**Vieska nad Žitavou – protipovodňová ochrana obce**“, ktorej navrhovateľom je Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Nábrežie I. Krasku 834/3, 921 80 Piešťany, vydáva podľa § 46 a § 47 správneho poriadku rozhodnutie č. OU-ZM-OSZP-2019/001201-18 VA zo dňa 23.09.2019, v zmysle ktorého sa navrhovaná činnosť „**Vieska nad Žitavou – protipovodňová ochrana obce**“ nebude posudzovať.

Navrhovaná činnosť bola riešená v jednom variante. Okresný úrad Zlaté Moravce, odbor starostlivosti o životné prostredie rozhodnutím č. OU-ZM-OSZP-2019/000933-02 KD zo dňa 12.06.2019 upustil od variantného riešenia navrhovanej činnosti „**Vieska nad Žitavou – protipovodňová ochrana obce**“ na základe žiadosti navrhovateľa.

Z hľadiska požiadaviek súčasnej európskej legislatívy, ako aj legislatívy SR v oblasti vodného hospodárstva posúdenie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov nie je postačujúce, navrhovaná činnosť/stavba „**Vieska nad Žitavou – protipovodňová ochrana obce**“ musí byť posúdená z pohľadu požiadaviek článku 4.7 rámcovej smernice o vode, a to vo vzťahu k dotknutým útvarom povrchovej a podzemnej vody.

Rámcová smernica o vode určuje pre útvary povrchovej vody a útvary podzemnej vody environmentálne ciele. Hlavným environmentálnym cieľom RSV je dosiahnutie dobrého stavu vôd v spoločenstve do roku 2015 resp. 2021 najneskôr však do roku 2027 a zabránenie jeho zhoršovaniu. Členské štáty sa majú snažiť o dosiahnutie cieľa – aspoň dobrého stavu vôd, definovaním a zavedením potrebných opatrení v rámci integrovaných programov opatrení, berúc do úvahy existujúce požiadavky spoločenstva. Tam, kde dobrý stav vôd už existuje, mal by sa udržiavať.

V prípade nových infraštruktúrnych projektov nedosiahnutie úspechu pri

- dosahovaní dobrého stavu podzemnej vody,
- dobrého ekologického stavu, prípadne dobrého ekologického potenciálu útvarov povrchovej vody, alebo
- pri predchádzaní zhoršovania stavu útvarov povrchovej alebo podzemnej vody

v dôsledku nových zmien fyzikálnych vlastností útvaru povrchovej vody alebo zmien úrovne hladiny útvarov podzemnej vody, alebo keď

- sa nepodarí zabrániť zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého na dobrý v dôsledku nových trvalo udržateľných rozvojových činností človeka

sa nepovažuje za porušenie rámcovej smernice o vode, avšak len v tom prípade, ak sú splnené všetky podmienky definované v článku 4.7 RSV.

Lokalita navrhovanej činnosti/stavby „*Vieska nad Žitavou – protipovodňová ochrana obce*“ je situovaná v čiastkovom povodí Váhu. Dotýka sa troch vodných útvarov, a to jedného útvaru povrchovej vody – SKN0019 Žitava (tabuľka č. 1) a dvoch útvarov podzemnej vody - útvaru podzemnej vody kvartérnych sedimentov SK1000400P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov dolného toku Váhu, Nitry a ich prítokov a útvaru podzemnej vody predkvartérnych hornín SK2001000P Medzizrnové podzemné vody centrálnej časti Podunajskej panvy a jej výbežkov (tabuľka č. 2).

a) útvary povrchovej vody

tabuľka č. 1

Čiastkové povodie	Kód VÚ	Názov VÚ /typ VÚ	rkm		Dĺžka VÚ (km)	Druh VÚ	Ekologický stav/potenciál	Chemický stav
			od	do				
Váh	SKN0019	Žitava /PIS	0,00	40,00	40,00	prirodený	priemerný (3)	dobry

Vysvetlivka: VÚ = vodný útvár, NO = nápravné opatrenia

b) útvary podzemnej vody

tabuľka č. 2

Čiastkové povodie	Kód VÚ	Názov VÚ	Plocha VÚ (km ²)	Stav VÚ	
				kvantitatívny	chemický
Váh	SK1000400P	Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov dolného toku Váhu, Nitry a ich prítokov	1943,020	dobry	zly
	SK2001000P	Medzizrnové podzemné vody centrálnej časti Podunajskej panvy a jej výbežkov	6248,370	dobry	zly

Vysvetlivka: VÚ = vodný útvár

Z hľadiska požiadaviek článku 4.7 RSV bolo potrebné posúdiť, či realizácia navrhovanej činnosti/stavby protipovodňovej ochrany „*Vieska nad Žitavou – protipovodňová ochrana obce*“ nespôsobí zmeny fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKN0019 Žitava alebo či navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000400P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov dolného toku Váhu, Nitry a ich prítokov a SK2001000P Medzizrnové podzemné vody centrálnej časti Podunajskej panvy a jej výbežkov.

Predmetné posúdenie sa vzťahuje na obdobie výstavby navrhnutých protipovodňových opatrení, po ukončení výstavby, ako aj na obdobie počas ich prevádzky.

Vplyv realizácie navrhovanej činnosti na fyzikálne (hydromorfologické) charakteristiky útvaru povrchovej vody alebo zmenu hladiny útvarov podzemnej vody.

Podľa predloženej projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie v rámci navrhovanej činnosti/stavby „*Vieska nad Žitavou – protipovodňová ochrana obce*“ táto je rozdelená na nasledovné časti stavby/stavebné objekty:

- SO 01 Pravostranný ochranný múrik
- SO 02 Ľavostranná ochranná hrádza
- SO 03 Pravostranná ochranná hrádza č. 1, 2
- SO 04 Úprava a opevnenie brehov č. 1, 2, 3
- SO 05 Rekonštrukcia mostných opôr

SO 06 Odvedenie vnútorných vôd.

Zmenu fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík dotknutého útvaru povrchovej vody SKN0019 Žitava alebo zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000400P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov dolného toku Váhu, Nitry a ich prítokov a SK2001000P Medzizrnové podzemné vody centrálnej časti Podunajskej panvy a jej výbežkov môžu spôsobiť tie časti stavby/stavebné objekty navrhovanej činnosti/stavby „**Vieska nad Žitavou – protipovodňová ochrana obce**“, ktoré budú realizované priamo v týchto vodných útvaroch alebo v priamom dotyku s nimi.

Časťami stavby/stavebnými objektmi navrhovanej činnosti/stavby „**Vieska nad Žitavou – protipovodňová ochrana obce**“, ktoré môžu spôsobiť zmenu fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík dotknutého útvaru povrchovej vody SKN0019 Žitava a zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000400P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov dolného toku Váhu, Nitry a ich prítokov a SK2001000P Medzizrnové podzemné vody centrálnej časti Podunajskej panvy a jej výbežkov sú:

SO 01 Pravostranný ochranný múrik

SO 02 Ľavostranná ochranná hrádza

SO 03 Pravostranná ochranná hrádza č. 1, 2

SO 04 Úprava a opevnenie brehov č. 1, 2, 3

SO 05 Rekonštrukcia mostných opôr

SO 06 Odvedenie vnútorných vôd.

SO 01 Pravostranný ochranný múrik

Múrik má byť vybudovaný na pravom brehu toku vo vzdialenosti cca 6 m od brehovej línie. Na začiatku úseku má byť múrik zaviazaný do cestného telesa od premostenia komunikácie a na konci úseku má byť zaviazaný do existujúcej zemnej hrádze. Dĺžka múrika má byť 576,67 m, maximálna výška 1,50 m a šírka koruny múrika 500 mm. Múrik je navrhnutý ako železobetónový múr založený do hĺbky priemerne 1500 mm opatrený kamenným lícom. Kóta koruny múrika je navrhnutá min. 500 mm nad návrhovú hladinu Q_{100} .

Navrhovaný múrik križuje inžinierske siete - vodovodné potrubie, plynovod, telekomunikačné káble. Súčasťou SO 01 má byť vybudovanie odvodňovacieho rigolu vedľa múrika, ktorý je navrhnutý ako betónové žľabovky uložené do štrkového lôžka hr. 15 cm. Odvodnenie rigolu je navrhnuté otvorom DN300 cez múrik do toku Žitava. Otvor má byť opatrený kanalizačným uzáverom. Na prevedenie povrchových vôd cez múrik majú slúžiť štyri otvory.

V km 0,004 296 má prechádzať cez navrhovaný múrik železobetónové potrubie DN600, vyústenie odvodňovacieho rigolu dažďových vôd do Žitavy. Existujúce vyústenie má byť zrušené a nahradené novým.

V km 0,113 490 navrhovaného múrika je navrhnutá prejazdná rampa. Rampa má slúžiť na prechod cez múrik pre práce údržby a vstup do toku prevádzkovateľa. Celková dĺžka má byť 25,2 m, š. 3,0 m. Prejazdná rampa je navrhnutá ako zemný násyp v sklone nivelety 12%. Povrch rampy má byť spevnený drveným kamenivom fr. 0/32 mm so zavibrovaním, hrúbka vrstvy 30 cm.

SO 02 Ľavostranná ochranná hrádza

Hrádza má byť na začiatku úseku zaviazaná do cestného telesa od premostenia komunikácie, na konci úseku má byť zaviazaná do terénu. Teleso sypanej zemnej hrádze má byť vybudované ako zemné homogénne so sklonom svahov 1:2. Opevnenie svahov a koruny hrádze je navrhnuté zatrávnením. Dĺžka hrádze má byť 177,36 m, maximálna výška hrádze 1,50 m a šírka koruny hrádze 3 m. Kóta koruny hrádze je navrhnutá min. 500 mm nad návrhovú hladinu Q₁₀₀.

V km 0,003 500 navrhovanej hrádze sa nachádza existujúci rigol vyústenia dažďových vôd. Existujúce betónové čelo vyústenia má byť odstránené. Na existujúcu betónovú rúru sa má napojiť nové obetónované železobetónové potrubie DN500, ktoré má byť cez hrádzu vyústené betónovým výtokovým objektom do toku Žitava.

V km 0,104 800 hrádze je z koruny navrhnutý zjazd do toku pre vykonávanie údržby toku. Dĺžka zjazdu má byť 35 m, š. 3,0 m, sklon 14%.

SO 03 Pravostranná ochranná hrádza č. 1, 2

Tento objekt je navrhnutý rozdelený na dve časti, čo korešponduje s členením terénu pravostranného brehu toku. Hrádza č. 1 a 2 má byť zaviazaná do existujúceho terénu. Prilahlý terén hrádze má byť lokálne sklonovo prispôsobený tak, aby sa na päte hrádze nezadržovala povrchová voda. Teleso sypanej zemnej hrádze má byť vybudované ako zemné homogénne so sklonom svahov 1:1,5. Opevnenie svahov a koruny hrádze je navrhnuté zatrávnením. Maximálna výška hrádze má byť 1,00 m, šírka koruny hrádze 1,0 m.

Pravostranná ochranná hrádza č. 1 (km 0,841 977 – km 0,941 579 úpravy toku) má mať dĺžku 119,19 m. Pravostranná ochranná hrádza č. 2 (km 1,107 347 – km 1,647 514 úpravy toku) má mať dĺžku 417,43 m.

SO 04 Úprava a opevnenie brehov č. 1, 2, 3

Vzhľadom na trvalé poškodzovanie a ohrozovanie brehovej línie riešeného úseku toku Žitava je na konkávných brehoch navrhnuté brehové opevnenie 0,5 m hrubou kamennou dlažbou z lomového kameňa 80-200 kg s vyklinovaním, ktorá má byť opretá do kamennej pätky so šírkou 1,9 m a hĺbkou 900 mm. Opevnenie je navrhnuté so sklonom návodného svahu 1:1,5.

Úseky úpravy a opevnenia brehov:

- Úprava a opevnenie brehov č.1: km 0,262 613 – km 0,331381 úpravy toku, ľavý breh.
- Úprava a opevnenie brehov č.2: km 0,315 650 – km 0,381 798 úpravy toku, pravý breh.
- Úprava a opevnenie brehov č.3: km 0,488 466 – km 0,315 650 úpravy toku, pravý breh.

SO 05 Rekonštrukcia mostných opôr

Existujúci cestný most je v nevyhovujúcom technickom stave a má nedostatočnú prietoknú kapacitu, z tohto dôvodu je potrebné vykonať jeho celkovú rekonštrukciu (v zmysle priloženej projektovej dokumentácie). V rámci rekonštrukcie má byť odstránená konštrukcia mosta vrátane mostných opôr. Nové mostné opory a vtokové krídla majú byť vybudované so šírkou mostného poľa 19 m a majú tvoriť jednotnú líniu úpravy vodného toku. Spodná hrana mostovky má byť na úrovni 500 mm nad hladinu Q₁₀₀.

Zvršok mostného objektu a nová komunikácia má byť riešená v samostatnej projektovej dokumentácii „Most na ceste III. v obci Vieska nad Žitavou evidenčné číslo 1630-01“, ktorá

nie je súčasťou žiadosti. Súčasťou samostatnej projektovej dokumentácie majú byť detaily mostných opôr.

SO 06 Odvedenie vnútorných vôd

Vzhľadom na priesakové pomery v podloží za pravostranným ochranným múrikom SO 01 bol navrhnutý odvodňovací drén s celkovou dĺžkou 416,60 m. Drén má byť vybudovaný z drenážnych potrubí PP DN400 s vyústením do odvodňovacieho rigolu vedúceho pozdĺž štátnej cesty č. 1630 a následne priepustom do toku Žitava. Na trase je navrhnutých 10 kontrolných revízných šacht DN 1000. Drenážne potrubie má byť zaústené do prefabrikovanej sútokovej šachty Š1, ktorá je riešenia v objekte SO01.

a.1 Vplyv realizácie navrhovanej činnosti/stavby na fyzikálne (hydromorfologické) charakteristiky útvaru povrchovej vody SKN0019 Žitava

Útvar povrchovej vody SKN0019 Žitava

a) súčasný stav

V rámci prípravy 1. cyklu plánov manažmentu povodí útvar povrchovej vody SKN0019 Žitava (rkm 40,00 – 0,00) bol na základe skríningu hydromorfologických zmien v útvaroch povrchovej vody predbežne vymedzený ako výrazne zmenený vodný útvar.

Za hlavné vplyvy/vodné stavby spôsobujúce hydromorfologické zmeny boli považované:

- ***priečne stavby:***
 - rkm 2,05 – hať; h = 1,2 m;
 - rkm 6,905 – hať; h = 1,0 m;
 - rkm 9,25 – hať; h = 1,0 m;
 - rkm 16,72 – hať; h = 1,4 m;
 - rkm 19,29 - stupeň, h=0,9 m;
 - rkm 21,10 – stupeň; h=0,9 m;
 - rkm 24,20 – stupeň; h = 1,1 m;
 - rkm 32,80 – hať; h = 1,2 m;
 - rkm 35,10 a rkm 38,505 – stupne; h = 0,7 m;
- ***brehové opevnenie:***
 - rkm 0,00 – 23,40; obojstranne; dlažba do betónu, panely, rovnanina z lomového kameňa opretá o kamennú pätku, makadamový pohoz;
 - rkm 36,80 – 40,00; obojstranne; panely, rovnanina z lomového kameňa opretá o kamennú pätku, makadamový pohoz;
- ***hrádze:***
 - rkm 0,0 – 23,4 km; obojstranné ochranné hrádze;
 - rkm 36,8 – 40,0 km; obojstranné ochranné hrádze;
- Šurany - preložka koryta dl. 2,1 km.

V roku 2008, na základe posúdenia reálneho stavu uvedených vplyvov/vodných stavieb (pracovníkmi SVP, š.p. Banská Štiavnica, OZ Piešťany) a na základe výsledkov testovania vodného útvaru (28.10.2008) použitím určovacieho testu 4(3)(a) v súlade s Guidance dokumentom No4 *Určenie a vymedzenie výrazne zmenených a umelých vodných útvarov* bol tento vodný útvar priradený medzi prirodzené vodné útvary a na tomto vodnom útvare po

realizácii navrhnutých nápravných opatrení (najmä manipuláciou na hatiach/vyhradiť hate v čase migrácie rýb) bude možné dosiahnuť dobrý ekologický stav.

Na základe výsledkov monitorovania vôd v rokoch 2009 – 2012 bol útvár povrchovej vody SKN0019 Žitava klasifikovaný v priemernom ekologickom stave. Z hľadiska hodnotenia chemického stavu tento vodný útvár dosahuje dobrý chemický stav.

(príloha 5.1 „Útvary povrchových vôd, vyhodnotenie stavu/potenciálu, vplyvy, dopady, výnimky“ Plánu manažmentu správneho územia povodia Dunaja, **link:**<http://www.vuvh.sk/rsv2/default.aspx?pn=PMSPD2>).

Hodnotenie ekologického stavu útvaru povrchovej vody SKN0019 Žitava podľa jednotlivých prvkov kvality je uvedený v nasledujúcej tabuľke č. 3.

tabuľka č. 3

<i>fytoplanktón</i>	<i>fytobentos</i>	<i>makrofyty</i>	<i>bentické bezstavovce</i>	<i>ryby</i>	<i>HYMO</i>	<i>FCHPK</i>	<i>Relevantné látky</i>
<i>N</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>3</i>	<i>3</i>	<i>3</i>	<i>S</i>

Vysvetlivky: *HYMO* – hydromorfologické prvky kvality, *FCHPK* – podporné fyzikálno-chemické prvky kvality, *N* = nerelevantné, *S* = súlad s environmentálnymi normami kvality

Ako významné tlaky (stresory), ktoré môžu priamo alebo nepriamo ovplyvniť jednotlivé prvky kvality a tým aj stav útvaru povrchovej vody SKN0019 Žitava v 2. Pláne manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2015), prílohe 5.1 „Útvary povrchových vôd, vyhodnotenie stavu/potenciálu, vplyvy, dopady, výnimky“ boli identifikované: bodové komunálne, priemyselné a iné znečistenie, difúzne znečistenie (zraniteľná oblasť/riziko z poľnohospodárstva - nutrienty) a hydromorfologické zmeny. Možné ovplyvnenie jednotlivých prvkov kvality/dopad je uvedené v nasledujúcej tabuľke č. 4:

tabuľka č. 4

<i>Biologické prvky kvality</i>		<i>Bentické bezstavovce</i>	<i>Bentické rozsievky</i>	<i>fytoplanktón</i>	<i>makrofyty</i>	<i>ryby</i>
<i>tlak</i>	<i>organické znečistenie</i>	<i>priamo</i>	<i>-</i>	<i>priamo</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
	<i>hydromorfológia</i>	<i>priamo</i>	<i>nepriamo</i>	<i>nepriamo</i>	<i>nepriamo</i>	<i>priamo</i>
	<i>nutrienty (PaN)</i>	<i>nepriamo</i>	<i>priamo</i>	<i>priamo</i>	<i>priamo</i>	<i>nepriamo</i>

Na elimináciu organického znečistenia v útvare povrchovej vody SKN0019 Žitava sú v 2. Pláne manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2015) navrhnuté opatrenia na dosiahnutie dobrého stavu vôd, a to:

základné opatrenia, ktoré vyžaduje smernica 2010/75/EU o priemyselných emisiách (príloha 8.2 Plánu manažmentu správneho územia povodia Dunaj)

- TESGAL – Holzapfel, s.r.o., Vráble - zosúladenie nakladania so znečisťujúcimi látkami so smernicou 2010/75/EU o priemyselných emisiách

a doplnkové opatrenia (kapitola 8.1.2 Plánu manažmentu správneho územia povodia Dunaj)

- realizácia opatrení z Programu rozvoja verejných kanalizácií.

Útvár povrchovej vody SKN0019 Žitava sa nachádza v zraniteľnej oblasti vymedzenej v súlade s požiadavkami smernice 91/676/EHS o ochrane podzemných vôd pred znečistením dusičnanmi. Opatrenia na redukciiu poľnohospodárskeho znečistenia navrhnuté v 2. Pláne manažmentu správneho územia povodia Dunaj vyplývajú z implementácie tejto smernice. Sú

to základné opatrenie, ktoré budú v SR realizované prostredníctvom Programu poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach vypracovaného k tejto smernici.

Doplňkové opatrenia sú na dobrovoľnej báze. Ide o opatrenia Programu rozvoja vidieka SR 2014-2020 súvisiace s ochranou vôd.

Nakoľko navrhnuté opatrenia nie je možné zrealizovať v danom časovom období, a to z technických i ekonomických príčin, v 2. Pláne manažmentu správneho územia povodia Dunaj bola pre tento vodný útvar uplatnená výnimka podľa čl. 4(4) RSV - TN1 t.j. posun termínu dosiahnutia dobrého stavu do roku 2027 (príloha 5.1 „Útvary povrchových vôd, vyhodnotenie stavu/potenciálu, vplyvy, dopady, výnimky“ 2.Plánu manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2015), **link:** <http://www.vuvh.sk/rsv2/default.aspx?pn=PMSPD2>).

V uvedenej výnimke TN1 sa aplikuje kombinácia technickej nerealizovateľnosti opatrení v danom časovom období s ekonomickým dôvodom – neprimerane vysokým zaťažením pre spoločnosť a taktiež z dôvodu, že vodný útvar je vystavený viacerým vplyvom a vyriešenie jedného z problémov nemusí zabezpečiť dosiahnutie cieľa.

b) predpokladané zmeny fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKN0019 Žitava po realizácii navrhovanej činnosti

I. Počas výstavby a po jej ukončení

Počas realizácie prác na vyššie uvedených stavebných objektoch navrhovanej činnosti/stavby „***Vieska nad Žitavou – protipovodňová ochrana obce***“, pri budovaní pravostranného železobetónového ochranného múrika (v celkovej dĺžke 576,67 m), ľavostrannej ochrannej sypanej zemnej hrádze (v celkovej dĺžke 177,36 m), pravostrannej ochrannej sypanej zemnej hrádze č. 1 a 2 (v km 0,841 977 – km 0,941 579 úpravy toku, v celkovej dĺžke 119,19 m; a v km 1,107 347 – km 1,647 514 úpravy toku, v celkovej dĺžke 417,43 m), pri opevňovaní konkávných brehov hrubou kamennou dlažbou z lomového kameňa s vykľinovaním opretou do kamennej pätky na troch úsekoch (v km 0,262 613 – km 0,331381 úpravy toku na ľavom brehu; v km 0,315 650 – km 0,381 798 úpravy toku na pravom brehu; a v km 0,488 466 – km 0,315 650 úpravy toku na pravom brehu) a pri rekonštrukcii mostných opôr, budú práce prebiehať priamo v koryte útvaru povrchovej vody SKN0019 Žitava, v jeho brehovej línii ako aj v jeho bezprostrednej blízkosti. Možno predpokladať, že v dotknutej časti útvaru povrchovej vody SKN0019 Žitava môže dôjsť k dočasným zmenám jeho fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík ako narušenie brehov, narušenie dna koryta toku a dnových sedimentov a zakaľovanie toku najmä pohybom stavebných mechanizmov a prísunom materiálu, ktoré sa môžu lokálne prejaviť narušením bentickej fauny a ichtyofauny, najmä poklesom jej početnosti, nakoľko tieto prvky biologickej kvality sú citlivé na hydromorfologické zmeny. Vplyv na ostatné biologické prvky kvality (makrofyty a fytoentos, fytoplanktón pre tento vodný útvar nie je relevantný), k ovplyvneniu ktorých môže dôjsť sekundárne, sa nepredpokladá.

Po ukončení realizácie vyššie uvedených prác, možno očakávať, že väčšina týchto dočasných zmien fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKN0019 Žitava sa vráti do pôvodného stavu, resp. sa k nim čo najviac priblíži a nepovedie k zhoršovaniu jeho ekologického stavu.

S postupujúcimi prácami a najmä po ich ukončení časť týchto dočasných zmien fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKN0019 Žitava bude

prechádzať do zmien trvalých (zmena štruktúry konkávných brehov, narušenie štruktúry a substrátu dna koryta toku), avšak vzhľadom na charakter a rozsah týchto zmien, ako aj skutočnosť, že nepôjde o súvislú úpravu a dno koryta bude bez opevnenia, možno predpokladať, že ich vplyv na zmenu fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKN0019 Žitava nebude tak významný, aby viedol k zhoršovaniu jeho ekologického stavu.

Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti/protipovodňovej ochrany jej vplyv na hydrologický režim (veľkosť a dynamiku prietoku a z toho vyplývajúcu súvislosť s podzemnými vodami) a kontinuitu toku v útvare povrchovej vody SKN0019 Žitava, počas realizácie prác a po ich ukončení sa nepredpokladá.

V dotknutom úseku útvaru povrchovej vody SKN0019 Žitava možno predpokladať určité ovplyvnenie ostatných morfológických podmienok (usporiadanie riečného koryta, premenlivosť jeho šírky a hĺbky, rýchlosť prúdenia) avšak vzhľadom na rozsah týchto zmien, ich vplyv na ekologický stav útvaru povrchovej vody SKN0019 Žitava ako celku sa nepredpokladá. Rovnako sa nepredpokladá ani vplyv na podporné fyzikálno-chemické prvky kvality a špecifické syntetické znečisťujúce látky a špecifické nesyntetické znečisťujúce látky.

II. Počas prevádzky navrhovanej činnosti

Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti/stavby „*Vieska nad Žitavou – protipovodňová ochrana obce*“ možno očakávať, že vplyv z jej užívania na fyzikálne (hydromorfologické) charakteristiky útvaru povrchovej vody SKN0019 Žitava sa neprejaví.

c) predpokladaný kumulatívny dopad súčasných a novo vzniknutých zmien fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKN0019 Žitava po realizácii navrhovanej činnosti/stavby na jeho ekologický stav

Na základe predpokladu, že nové zmeny fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKN0019 Žitava, ktorých vznik súvisí priamo s realizáciou navrhovanej činnosti/stavby „*Vieska nad Žitavou – protipovodňová ochrana obce*“, budú mať len dočasný, prípadne trvalý charakter lokálneho rozsahu, a ktoré z hľadiska možného ovplyvnenia ekologického stavu útvaru povrchovej vody SKN0019 Žitava ako celku možno pokladať za nevýznamné, možno predpokladať, že kumulatívny dopad už existujúcich zmien fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKN0019 Žitava a predpokladaných nových zmien nebude významný, resp. že tento kumulatívny dopad vôbec nevznikne a na ekologickom stave útvaru povrchovej vody SKN0019 Žitava sa preto neprejaví.

Realizácia navrhovanej činnosti „*Vieska nad Žitavou – protipovodňová ochrana obce*“ v útvare povrchovej vody SKN0019 Žitava nebude mať vplyv na opatrenia, ktoré boli navrhnuté v 2. Pláne manažmentu správneho územia povodia Dunaj na dosiahnutie environmentálnych cieľov v tomto vodnom útvare a rovnako nebráni vykonaniu akýchkoľvek ďalších (i budúcich) opatrení.

a.2 vplyv realizácie navrhovanej činnosti na zmenu hladiny útvarov podzemnej vody SK1000400P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov dolného toku Váhu, Nítry a ich prítokov a SK2001000P Medzizrnové podzemné vody centrálnej časti Podunajskej panvy a jej výbežkov

Útvary podzemných vôd SK1000400P a SK2001000P

a) súčasný stav

Útvar podzemnej vody SK1000400P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov dolného toku Váhu, Nítry a ich prítokov bol vymedzený ako útvar kvartérnych sedimentov s plochou 1943,020 km². Na základe hodnotenia jeho stavu v rámci 2. plánu manažmentu povodia bol tento útvar klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v zlom chemickom stave, ktorý je zapríčinený predovšetkým vysokými koncentraciami síranov, chloridov a amónnych iónov.

Útvar podzemnej vody SK2001000P Medzizrnové podzemné vody centrálnej časti Podunajskej panvy a jej výbežkov bol vymedzený ako útvar predkvartérnych hornín s plochou 6248,370 km². Na základe hodnotenia jeho stavu bol tento útvar klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v zlom chemickom stave, ktorý je zapríčinený predovšetkým vysokými koncentraciami dusičnanov a síranov.

Hodnotenie kvantitatívneho stavu v útvaroch podzemnej vody pre Plány manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2009, 2015) bolo vykonané na základe prepojenia výsledkov bilančného hodnotenia množstiev podzemných vôd a hodnotenia zmien režimu podzemných vôd (využitie výsledkov programu monitorovania).

Bilančné hodnotenie množstiev podzemných vôd je založené na porovnaní využiteľných množstiev podzemných vôd (vodohospodársky disponibilných množstiev podzemných vôd) a dokumentovaných odberov podzemných vôd v útvare podzemnej vody. Využiteľné množstvá podzemných vôd tvoria maximálne množstvo podzemnej vody, ktoré možno odberať z daného zvodneného systému na vodárenské využívanie po celý uvažovaný čas exploatacie za prijateľných ekologických, technických a ekonomických podmienok bez takého ovplyvnenia prírodného odtoku, ktoré by sa pokladalo za neprípustné, a bez neprípustného zhoršenia kvality odobratej vody (využiteľné množstvá vyčísľované na národnej úrovni v súlade so zákonom č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach /geologický zákon/ a jeho vykonávacía vyhláška č. 51/2008 Z. z.).

Medzná hodnota dobrého kvantitatívneho stavu bola stanovená na úrovni 0,80 (podiel využívania podzemných vôd < 80 % stanovených transformovaných využiteľných množstiev podzemných vôd).

Hodnotenie zmien režimu podzemných vôd pozostáva z hodnotenia významnosti trendov režimu podzemných vôd a hodnotenia zmien režimu podzemných vôd.

Postup **hodnotenia (testovania) chemického stavu** útvarov podzemnej vody na Slovensku bol prispôbený podmienkam existujúcich vstupných informácií z monitoringu kvality podzemných vôd a o potenciálnych difúzných a bodových zdrojoch znečistenia, koncepčnému modelu útvarov podzemnej vody (zahŕňajúcemu charakter priepustnosti, transmisivitu, generálny smer prúdenia vody v útvare podzemnej vody, hydrogeochemické vlastnosti horninového prostredia obehu).

Postup hodnotenia kvantitatívneho a chemického stavu útvarov podzemnej vody je bližšie popísaný v 2. Pláne manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2015), v kapitole 5.2 **link:** <http://www.vuvh.sk/rsv2/default.aspx?pn=PMSPD2>.

b) predpokladané zmeny hladiny podzemnej vody v útvaroch podzemnej vody SK1000400P a SK2001000P po realizácii navrhovanej činnosti

I. Počas realizácie navrhovanej činnosti

Počas realizácie navrhovanej činnosti/stavby „**Vieska nad Žitavou – protipovodňová ochrana obce**“, pri budovaní ochranného múrika, ochranných hrádzí, úpravy a opevnenia brehov a odvedenia vnútorných vôd, sa ovplyvnenie úrovne hladiny podzemnej vody v útvaroch podzemnej vody SK1000400P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov dolného toku Váhu, Nitry a ich prítokov a SK2001000P Medzizrnové podzemné vody centrálnej časti Podunajskej panvy a jej výbežkov ako celku nepredpokladá.

II. Po ukončení realizácie navrhovanej činnosti a počas jej užívania

Po ukončení realizácie navrhovanej činnosti/stavby „**Vieska nad Žitavou – protipovodňová ochrana obce**“, ako aj počas jej užívania, ovplyvnenie úrovne hladiny podzemnej vody v útvaroch podzemnej vody SK1000400P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov dolného toku Váhu, Nitry a ich prítokov a SK2001000P Medzizrnové podzemné vody centrálnej časti Podunajskej panvy a jej výbežkov ako celku sa nepredpokladá.

Záver:

Na základe odborného posúdenia predloženej navrhovanej činnosti/stavby „**Vieska nad Žitavou – protipovodňová ochrana obce**“, v rámci ktorého boli identifikované predpokladané zmeny fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKN0019 Žitava spôsobené realizáciou navrhovanej činnosti/stavby „**Vieska nad Žitavou – protipovodňová ochrana obce**“ ako aj zmeny hladiny podzemnej vody v útvaroch podzemnej vody SK1000400P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov dolného toku Váhu, Nitry a ich prítokov a SK2001000P Medzizrnové podzemné vody centrálnej časti Podunajskej panvy a jej výbežkov spôsobené realizáciou navrhovanej činnosti/stavby a na základe posúdenia kumulatívneho dopadu už existujúcich a predpokladaných nových zmien fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKN0019 Žitava, po realizácii navrhovanej činnosti/stavby možno očakávať, že vplyv predpokladaných identifikovaných nových zmien fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKN0019 Žitava nebude významný a nespôsobí postupné zhoršovanie jeho ekologického stavu. Vplyv realizácie navrhovanej činnosti na zmenu hladiny útvarov podzemnej vody SK1000400P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov dolného toku Váhu, Nitry a ich prítokov a SK2001000P Medzizrnové podzemné vody centrálnej časti Podunajskej panvy a jej výbežkov ako celku sa nepredpokladá.

Na základe uvedených predpokladov navrhovanú činnosť/stavbu „Vieska nad Žitavou – protipovodňová ochrana obce“ podľa článku 4.7 RSV nie je potrebné posudzovať.

Vypracoval:

V Bratislave, dňa 16. septembra 2020